

การศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2
A Study of the Operation of the Student Care and Assistance
System of Schools under the Yasothon Primary Educational
Service Area Office, Area 2

สมหมาย สร้อยนาคพงษ์¹, สุรางคณา มัณยานนท์², วิรัตน์ ทองมูล³
.Sommai Sroinakpong¹, Surangkana Manyanon², Wirat Thongmoon³
มหาวิทยาลัยราชธานี, ประเทศไทย¹⁻³
Ratchathani University, Thailand¹⁻³
Email: m6651055@rtu.ac.th

Received : February 26, 2025;

Revised : May 14, 2025;

Accepted : September 25, 2025

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ ศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำชั้น จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) จากนั้นใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น และการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 294 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 32 คน และครูประจำชั้น จำนวน 262 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าอำนาจจำแนกตามรายข้อตั้งแต่ .60 -.91 มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 ทุกข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีและการทดสอบค่าเอฟ ผลการวิจัยพบว่า

1) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งต่อ ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการคัดกรองนักเรียน

2) ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำชั้น จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพ แต่ยังต้องพัฒนาในด้านการคัดกรองนักเรียน โดยผู้บริหารโรงเรียนต้องดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านการคัดกรองทุกปี การศึกษา ประชุมวางแผนการร่วมกับคณะครูภายในโรงเรียน จัดทำสารสนเทศการคัดกรองนักเรียน ออกแบบปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือคัดกรองนักเรียน สร้างความเข้าใจกับครูและบุคลากรในโรงเรียน

เกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียน ติดตามผลและประเมินผล นักเรียนกลุ่มพิเศษหรือปกติ และกลุ่มเสี่ยง หรือมีปัญหาย่างใกล้ชิด และนำผลการประเมินการคัดกรองนักเรียนมาปรับปรุงเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน; โรงเรียน; สพป.ยโสธร เขต 2

Abstract

This research aimed To study the operation and compare the student care and Assistance system of Schools under Yasothon Primary Educational Service Area Office 2 according to the opinions of school administrators and class teachers, classified by position status, school size, and operational experience. The sample was determined using the table of Ktejcic and Morgan (1970), followed by stratified and simple random sampling. A 294 sample was classified into 32 school administrators and 262 homeroom teachers. The research tools used included a questionnaire with a discriminant power of .60 -.91, a reliability of .98, and an IOC value ranging from 0.67-1.00. The data analysis statistics are percentage, average, standard deviation, T-test, and F-test.

The research findings were:

1. The overall operation of the student care and Assistance system of Schools under the Yasothon Primary Educational Service Area Office, Area 2, is at a high level. Rank the average values from highest to lowest as follows : Prevention and problem solving, Forwarding side, Student development promotion, Knowing students individually, and Student screening.

2. The results of comparing the operation of the student care and Assistance system of Schools under the Yasothon Primary Educational Service Area Office, Area 2, according to the opinions of school administrators and homeroom teachers, according to the status of the position, school size and overall work experience are not different.

Keywords: The Operation of the Student; School; Yasothon Primary Educational Service Area Office 2

บทนำ

สถานการณ์ปัญหาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชนจังหวัดยโสธร พบว่า เยาวชนส่วนหนึ่งต้องออกจากโรงเรียนขณะศึกษา โดยมีสาเหตุมาจากสภาพปัญหาในครอบครัว การประพฤติดนินทรระเบียบของโรงเรียน การทะเลาะวิวาทหรือมีปัญหาขัดแย้งกับเพื่อนและครู รวมทั้งการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งในฐานะผู้เสพและผู้จำหน่าย มีประสบการณ์ในการเสพยาบ้า ได้แก่ กัญชา และสารระเหย ทั้งนี้พบว่ากัญชาเป็นสารเสพติดที่มีสัดส่วนการเสพในกลุ่มเยาวชนชายสูงกว่าเยาวชนหญิงค่อนข้างมาก เยาวชนส่วนใหญ่เริ่มดื่มสุราก่อนการทดลองใช้สารเสพติดชนิดอื่น พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่เยาวชนมักปฏิบัติหลังการดื่มสุราและเสพยาเสพติด คือ การขับขี่มอเตอร์ไซด์เที่ยวเล่นและการหาเรื่องทะเลาะวิวาท นอกจากนี้เยาวชนจำนวนหนึ่งยังนิยมเดินทางไปเล่นเกมและสนุกเกอร์ (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดยโสธร, 2563)

แผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาโยธธ เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2566 ได้กำหนดแนวทางพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เข้มแข็งไว้ดังนี้ คือ เพิ่มโอกาสและสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา พัฒนาระบบการป้องกันการเฝ้าระวัง และการดูแลช่วยเหลือ เด็กกลุ่มเสี่ยงเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคัน และเด็กในถิ่นทุรกันดาร ตามความต้องการจำเป็นรายบุคคล เพื่อไม่ให้หลุดจากระบบการศึกษา โดยบูรณาการความร่วมมือกับบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผลจากการศึกษาการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโยธธ เขต 2 พบว่ามีสาเหตุที่ทำให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนขาดประสิทธิภาพ มี 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านนักเรียน คือ การมาโรงเรียนสาย ขาดเรียน หนีเรียน ในบางชั่วโมง การหนีโรงเรียนไปมั่วสุมในสถานที่ต่างๆ พฤติกรรมซู้สาว นักเรียนสูบบุหรี่ การทะเลาะวิวาท และนักเรียนติดเกม 2) ด้านผู้ปกครอง คือ ผู้ปกครองมีรายได้น้อยไม่เพียงพอค่าใช้จ่าย ครอบครัวแตกแยก นักเรียนต้องอยู่ในความปกครองของญาติ ผู้ปกครองมีความรู้น้อยใช้การสื่อสารที่ขาดประสิทธิภาพ ทะเลาะวิวาทกันในครอบครัว ผู้ปกครองสูบบุหรี่และดื่มสุราเป็นประจำ 3) ด้านครู คือ ครู ไม่เข้าใจระบบดูแลช่วยเหลือ ขาดข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน เยี่ยมบ้านไม่ครบทุกคน การคัดกรองนักเรียนไม่ถูกต้องและไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริง รวบรวมข้อมูล ไม่ครบทุกด้าน ครูที่ปรึกษาไม่จัดกิจกรรมส่งเสริม ป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะประสบความสำเร็จในโรงเรียนนั้น ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ยังไม่เข้าใจในบทบาทของตนเองเกี่ยวกับงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและไม่ลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง ทั้งยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโยธธ เขต 2, 2566)

แม้ว่ามีการศึกษาเกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แต่ยังคงขาดการศึกษาที่เฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโยธธ เขต 2 ซึ่งมีบริบทเฉพาะด้านภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ และสังคมที่แตกต่างจากพื้นที่อื่น การศึกษานี้จึงมุ่งเน้นเพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในพื้นที่ดังกล่าว เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาโยบายและการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในอนาคต ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะการศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโยธธ เขต 2 เพื่อพัฒนางาน 5 ด้าน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริมและพัฒนา การป้องกันช่วยเหลือและการแก้ไข และการส่งต่อ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาเสริมสร้างระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโยธธ เขต 2 ให้เกิดประสิทธิภาพมีประสิทธิภาพ นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงทุกคน ส่งผลให้นักเรียนเป็นคนมีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นคนดีคนเก่ง และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุขตามที่สังคมต้องการ โดยเฉพาะการพัฒนาให้โอกาสของเด็กและเยาวชนโดยเฉพาะที่อยู่ในระบบโรงเรียนให้สามารถอยู่รอดและได้รับโอกาส การพัฒนาทุกด้านทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เพื่อเติบโตเป็นกำลังของประเทศชาติในอนาคตจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโยธธ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำชั้น
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโยธธ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำชั้น จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

การทบทวนวรรณกรรม

กระบวนการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) ได้กล่าวถึงกระบวนการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ว่า กระบวนการและขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ได้แก่

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้วยความหลากหลายของนักเรียนและนักเรียนแต่ละคนซึ่งมีพื้นฐาน ความเป็นมาของชีวิตที่แตกต่างกัน ผ่านการหล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรม ในหลายลักษณะ ทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้น การรู้ข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูอาจารย์มีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียนและนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาส่งเสริม การป้องกัน และแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จากเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ตามหลัก วิชาการ มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดา โดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหา นักเรียน ซึ่งจะทำให้เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียน

2. การคัดกรองนักเรียน การคัดกรองนักเรียนเป็นการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มนักเรียนซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการหาวิธีการที่เหมาะสมใน การดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็น ด้วยความรวดเร็วและถูกต้องแม่นยำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอาจจัด กลุ่มนักเรียนตามผลการคัดกรองเป็น 2, 3 หรือ 4 กลุ่มก็ได้ ตามขอบข่ายและเกณฑ์การคัดกรองที่โรงเรียนกำหนด เช่น ในกรณีที่แบ่งนักเรียนเป็น 4 กลุ่ม อาจนิยามกลุ่มได้ดังนี้

2.1 กลุ่มปกติ คือ กลุ่มนักเรียนที่ควรได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันและการส่งเสริมพัฒนา ซึ่งเป็นนักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ

2.2 กลุ่มเสี่ยง คือ กลุ่มนักเรียนที่โรงเรียนต้องให้การป้องกันและแก้ไขตามกรณี ซึ่งเป็นนักเรียนที่อยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์ การคัดกรองของโรงเรียน

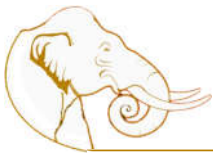
2.3 กลุ่มมีปัญหา คือ กลุ่มนักเรียนที่โรงเรียนต้องช่วยเหลือและแก้ปัญหา โดยเร่งด่วนซึ่งเป็นนักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มมีปัญหา ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน

2.4 กลุ่มพิเศษ คือ กลุ่มนักเรียนที่โรงเรียนต้องให้การส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาศักยภาพความสามารถพิเศษนั้นจนถึงขั้นสูงสุด ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีความเป็นอัจฉริยะ ความสามารถพิเศษ แสดงออกซึ่งความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน อย่างเป็นที่ประจักษ์เมื่อเทียบกับผู้มีอายุในระดับเดียวกัน ภายใต้สภาพแวดล้อมเดียวกัน

3. การพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน การส่งเสริมพัฒนานักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคน ไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยงมีปัญหา กลุ่มความสามารถพิเศษ ให้มีคุณภาพมากขึ้น ได้พัฒนาเต็มศักยภาพ มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้าน ต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติและกลุ่มพิเศษกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีปัญหา และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีปัญหา และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีปัญหากลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ และมีคุณภาพตามมาตรฐานที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไป

การส่งเสริมพัฒนานักเรียนมีหลายวิธี ที่โรงเรียนสามารถพิจารณา ดำเนินการได้ แต่มีกิจกรรมหลักสำคัญที่โรงเรียนต้องดำเนินการ คือ

1. การจัดกิจกรรมโฮมรูม

2. การเยี่ยมบ้าน
3. การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom Meeting)
4. การจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตและกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน

4. การป้องกันและแก้ไขปัญา ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูควรให้ความเอาใจใส่กับนักเรียน ทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีปัญหานั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องให้ความสนใจดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือ ทั้งการป้องกัน และการแก้ไขปัญา โดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจน กลายเป็นปัญหาของสังคม การสร้างภูมิคุ้มกัน การป้องกันและแก้ไขปัญาของนักเรียน จึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาให้ นักเรียนเติบโต เป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

การป้องกันและการแก้ไขปัญาให้กับนักเรียนนั้นมีหลายเทคนิค วิธีการ แต่สิ่งที่ครูที่ปรึกษา จำเป็นต้องดำเนินการมีอย่างน้อย 2 ประการ คือ

1. การให้คำปรึกษาเบื้องต้น
2. การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญา

5. การส่งต่อ ในการป้องกันและแก้ไขปัญาของนักเรียนโดยครูที่ปรึกษา อาจมีกรณี ที่ช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น หรือบางปัญหามีความยากต่อการช่วยเหลือ ก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกทางและรวดเร็วขึ้น หากปล่อยให้ปัญาเป็นบัพทบาทหนักหนาของครูที่ปรึกษาหรือครูคนใดคนหนึ่งเพียงลำพัง ความยุ่งยากของปัญา อาจมีมากขึ้น หรือลุกลามกลายเป็นปัญาใหญ่โต จนยากต่อการแก้ไข ซึ่งครูที่ปรึกษาสามารถดำเนินการ ได้ตั้งแต่กระบวนการ รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หรือการคัดกรองนักเรียนก็ได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ลักษณะปัญาของนักเรียนในแต่ละกรณี

การส่งต่อแบ่งเป็น 2 แบบ คือ

5.1 การส่งต่อภายใน ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือนักเรียนได้ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญา เช่น ส่งต่อครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชา หรือฝ่ายปกครอง

5.2 การส่งต่อภายนอก ครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก หากพิจารณาเห็นว่าเป็นกรณีปัญาที่มีความยากเกินกว่าศักยภาพของโรงเรียนจะดูแลช่วยเหลือได้

สรุปได้ว่ากระบวนการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้ 5 กระบวนการ ดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมพัฒนานักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไขปัญา
5. การส่งต่อนักเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.งานวิจัยในประเทศ

ได้ศึกษา เรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี ของขวัญเนตร มุลทองจาด (2564) เรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ของนพดล พิศณุ และอาคม อึ้งพวง (2566) และเรื่อง ความ

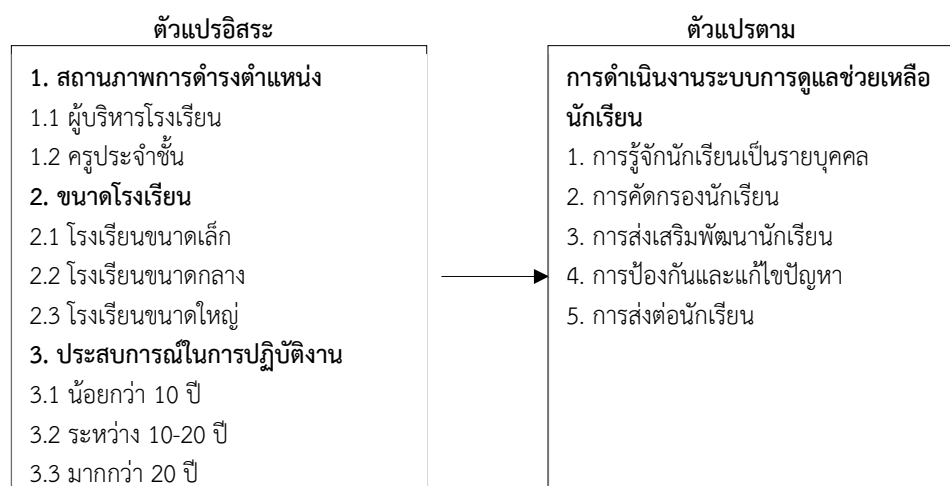
ต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ของเชาวลิต ยิ้มแย้ม (2566)

2.งานวิจัยต่างประเทศ

ได้ศึกษา ประสิทธิภาพของการใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การศึกษาการบริหารจัดการองค์กร และการรับรู้ด้านทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างส่วนเชื่อมต่อกับสุขภาพของเยาวชน ของ Walton (2007) ศึกษาปัจจัยรอบด้านที่มีผลต่อความสำเร็จในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ของ Sorochan (2011) ศึกษาผลสำเร็จในการจัดการศึกษาโดยใช้ระบบการให้บริการสนับสนุนนักเรียน (SSS: Student Support Service) ของ Childs (2013)

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด/ทฤษฎีของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) คือ การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ พื้นที่วิจัย คือ สำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ประชากร คือ ผู้บริหารโรงเรียน และครูประจำชั้น จำนวน 1,254 คน (สำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2, 2567) กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารโรงเรียน และครูประจำชั้น จำนวน 294 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 32 คน และครูประจำชั้น จำนวน 262 คน ใช้วิธีการคัดเลือกแบบโดยใช้ตารางสุ่มอย่างง่ายของ Krejcie and Morgan (1970) จากนั้นใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น และการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมี 5 ด้าน คือ 1)การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2)การคัดกรองนักเรียน 3)การส่งเสริมพัฒนานักเรียน 4)การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5)การส่งต่อนักเรียน ด้านละ 10 ข้อคำถาม รวมทั้ง 50 ข้อคำถาม กำหนดค่าถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของเรนซิสไลเคอร์ท (Rensis Likert Method) แบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกตามรายข้อ

ตั้งแต่ .60 -.91 มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 ทุกข้อ ใช้ศึกษารวบรวมข้อมูลโดยนาย ธีรรัตน์ ทองมูล ระหว่างเดือน กันยายน ถึงเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2567 นำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ ด้วยสถิติ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีและการทดสอบค่าเอฟ

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1. ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวม มีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.42$, S.D. = .56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{x} = 4.44$, S.D. = .60) ด้านการส่งต่อ ($\bar{x} = 4.44$, S.D. = .58) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ($\bar{x} = 4.41$, S.D. = .61) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{x} = 4.39$, S.D. = .63) และด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = .59) ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวม

ที่	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1.	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.39	.63	มาก
2.	ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.36	.59	มาก
3.	ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	4.41	.61	มาก
4.	ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.44	.60	มาก
5.	ด้านการส่งต่อ	4.44	.58	มาก
	รวม	4.42	.56	มาก

วัตถุประสงค์ที่ 2. ผลการเปรียบเทียบ พบว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำชั้น จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบของความคิดเห็นผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำชั้นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ที่	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	สถานภาพการดำรงตำแหน่ง		ขนาดโรงเรียน		ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	
		t	sig	F	sig	F	sig
1.	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	.44	.66	2.41	.09	1.13	.32
2.	ด้านการคัดกรองนักเรียน	.13	.90	2.59	.08	2.32	.10
3.	ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	-.34	.73	3.11	.05	1.71	.18
4.	ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	-1.23	.22	2.12	.12	5.15	.00
5.	ด้านการส่งต่อ	.29	.77	1.57	.21	4.35	.01
	รวม	.68	.50	2.31	.10	1.80	.17

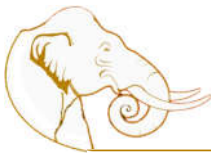
อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ผู้วิจัยได้สามารถทำการอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 โดยภาพรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก อาจเป็นผลอันเนื่องมาจากการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2566) ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด ได้มีนโยบายเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งนั่นก็คือ นโยบายที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีความต้องการดูแลเป็นพิเศษ เป็นการจัดการศึกษาและพัฒนาสมรรถภาพสำหรับเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาส ในรูปแบบที่หลากหลาย เหมาะสมกับบริบทและความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล ทำให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 มีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณ โฉมฉิน (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมมีการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภัทสร สุริยะ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน จากงานวิจัยด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทั้งคู่ ทำให้สรุปได้ว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 โดยภาพรวมการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

2. การอภิปรายผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำชั้นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2

2.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำชั้นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากพอ ส่งผลให้ครูประจำชั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกับผู้บริหารโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญเนตร มูลทองจาด (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำชั้นจำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน พบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัย เขาวลิต ยิ้มแย้ม (2566) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำชั้นจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และจากการที่ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานงานวิจัยไว้ว่า “การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำชั้น จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง มีความไม่แตกต่างกัน” ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทำให้ยอมรับสมมติฐานดังกล่าว

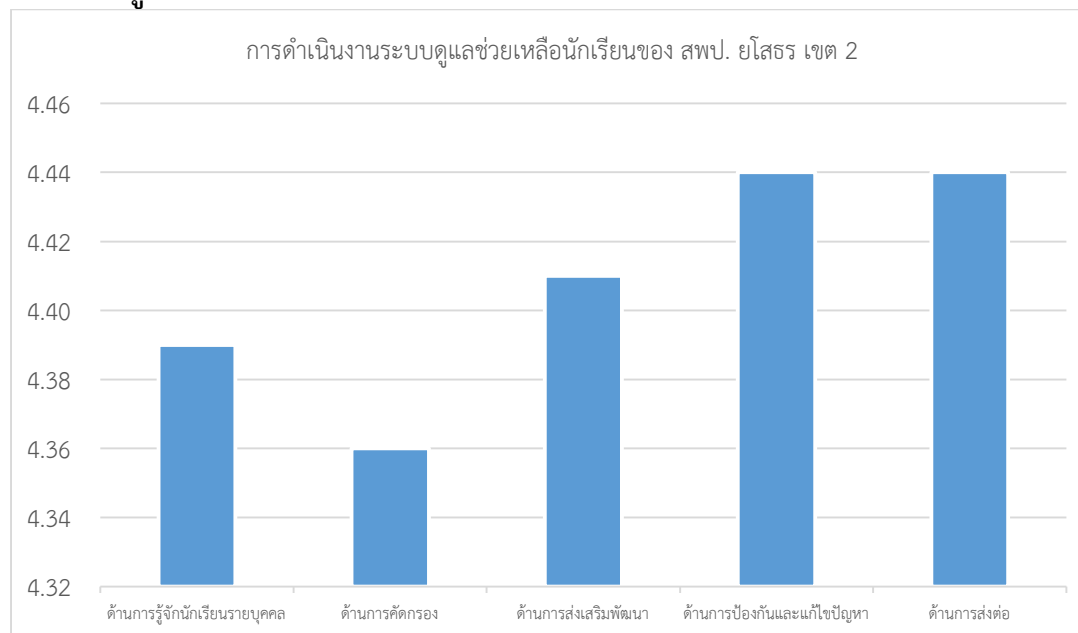

2.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำชั้นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ในภาพรวม พบว่า ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำชั้นที่อยู่โรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน อาจเป็นผลอันเนื่องมาจากโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2 ส่วนใหญ่ผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำชั้นมีบุคลากรในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีจำนวนเพียงพอ จึงทำให้ผู้บริหาร โรงเรียนและครูประจำชั้นดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างเต็มความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภัทสร สุริยะ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานในโรงเรียน โรงเรียนขยายโอกาส สังกัดกรุงเทพมหานคร กับขนาดโรงเรียน พบว่า ไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของชาวลิต ยิ้มแย้ม (2566) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูประจำชั้น จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และจากการที่ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานงานวิจัยไว้ว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูประจำชั้น จำแนกตามขนาดของโรงเรียน มีความไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ทำให้ยอมรับสมมติฐานดังกล่าว

2.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำชั้นที่เกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ในภาพรวม พบว่า ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำชั้นที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน อาจเป็นผลอันเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนาตนเองเป็นประจำ และต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งผู้บริหาร โรงเรียนและครูประจำชั้นมีเป้าหมายเดียวกัน ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนจนบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญเนตร มูลทองจาด (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของชาวลิต ยิ้มแย้ม (2566) ได้ศึกษา ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูประจำชั้น จำแนกตามประสบการณ์โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และจากการที่ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานงานวิจัยไว้ว่า “การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูประจำชั้น จำแนกตามขนาดของโรงเรียน มีความไม่แตกต่างกัน” ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ทำให้ยอมรับสมมติฐานดังกล่าว

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก และควรพัฒนาระบบและวิธีการดำเนินการคัดกรองนักเรียนเพราะยังมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน มีการประชุมวางแผนการคัดกรองนักเรียน นำข้อมูลพื้นฐานนักเรียนรายบุคคลมาวิเคราะห์ ออกแบบเครื่องมือคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มพิเศษหรือปกติ และกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา ติดตามผลและประเมินผล นำผลการประเมินการคัดกรองนักเรียนมาปรับปรุงเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

สรุป

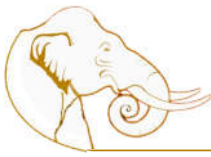
ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีประชากรทั้งหมด 1,254 คน สุ่มกลุ่มประชากรตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan จากนั้นใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น และการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 294 คน ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำชั้น จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. หน่วยงานต้นสังกัดควรส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารโรงเรียน ตระหนักถึงความสำคัญในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนภายในสถานศึกษา

2. หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนภายในสถานศึกษา และการกำหนดเป้าหมายพร้อมทั้งกลยุทธ์และแผนพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อลดปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน

3. ผู้บริหารโรงเรียนควรตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยเฉพาะในด้านการคัดกรองนักเรียนซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาโดยใช้ประชากรที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ไม่จำกัดแค่ผู้บริหารโรงเรียนและครูประจำชั้นเท่านั้น

2. ควรศึกษาโดยใช้เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลให้หลากหลายวิธีมากยิ่งขึ้นประกอบกัน เช่น ใช้แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตพฤติกรรม มาประกอบในการรวบรวมข้อมูลด้วย เพื่อให้งานวิจัยมีความหลากหลายยิ่งขึ้น

3. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับด้านต่างๆ ที่เป็นส่วนย่อยของงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งต่อ เป็นต้น เพื่อนำผลงานวิจัยเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาในแต่ละด้านในลำดับต่อไป

4. ควรศึกษางานวิจัยลักษณะเดียวกันนี้ในงานอื่นๆ เช่น งานกิจการนักเรียน งานวิชาการ งานแนะแนว เป็นต้น เพื่อนำผลงานวิจัยเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาในงานอื่นๆในลำดับต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรดา มลิลลา. (2564). การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. *วารสารมหาจุฬานาครทรรณ*, 8(2), 31-41.
file:///C:/Users/DELL/Downloads/boonyarit,%7B\$userGroup%7D,+3-71225+3-71225+ การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน.pdf.
- กฤษณ์นิชา พุทธิจร. (2564). *การพัฒนารูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนวัดจันทาราม (ตั้งตรงจิตร 5) เน้นสมรรถนะประจำสายงานของครูประจำชั้น* [วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยคริสเตียน]. <http://library.christian.ac.th/thesis/document/T044598.pdf>.
- ขวัญเนตร มุลทองจาด. (2564). *การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี* [วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร].
<http://ithesisir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/3535/1/61252306.pdf>.
- จิตาภา มาประดิษฐ์. (2560). *การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1* [วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี]. <https://cms.dru.ac.th/jspui/handle/123456789/247?mode=simple>.
- จุฑารัตน์ มั่นรักคง และบรรจบ บุญจันทร์. (2567). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3. *วารสารวิชาการศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ*, 11(1), 69-80. https://so06.tci-thaijo.org/index.php/JAS_

- CPRU/article/view/275387/183755.
- เชาวลิต ยิ้มแย้ม. (2566). ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร]. https://gsmis.snru.ac.th/ethesis/thesis_detail?r=64421229126.
- ธัญดา ยงยศยิ่ง. (2560). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 3 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา]. <https://wb.yru.ac.th/bitstream/yru/5081/1/ธัญดา%20ยงยศยิ่ง.pdf>.
- ณัฐพันธ์ ดิศจิเจริญ. (2565). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์, 7(3), 321-335. <file:///C:/Users/DELL/Downloads/24+ณัฐพันธ์.pdf>.
- นุรมาน พัทธสุขสันต์. (2564). การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอสายบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา]. <https://wb.yru.ac.th/bitstream/yru/6078/1/นุรมาน%20พัทธสุขสันต์.pdf>.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). สุวีริยาสาส์น.
- พิชามญช์ ม่วงแก้ว. (2559). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา กับ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จันทบุรี [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี]. <https://etheses.rbru.ac.th/showthesis.php?theid=230&group=20>.
- ภัทราวดี มามั่งคั่ง และธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี. (2567). การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุค NEW NORMAL โรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 4 กลุ่มน้ำยั้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. วารสารการบริหารการศึกษา มจร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 4(1), 1-15. <http://ojs.mbu.ac.th/index.php/RJGE/article/view/2370/1512>.
- วรรณภา โฉมฉิน. (2562). การประเมินความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์]. http://grad.vru.ac.th/meeting_board/Meeting%2010-2562/4.2.2/%E0.pdf.
- สุภัทสร สุริยะ. (2562). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัด กรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยสยาม]. <https://e-research.siam.edu/kb/the-operation-of-student/>.
- สุมิตร เทพลอย. (2566). การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร]. <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/4913/1/640620119.pdf>.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2. (2566). แผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงาน

- เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2. (2566). *การปฏิบัติงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน*. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 2.
- สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดยโสธร. (2563). *รายงานสถานการณ์
ทางสังคมจังหวัด ปี 2563*. [https://www.msociety.go.th/ewtadmin/ewt/mso
_web/download/article/article_20210402135717.pdf](https://www.msociety.go.th/ewtadmin/ewt/mso_web/download/article/article_20210402135717.pdf).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนในสถานศึกษาสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หลักการ
แนวคิดและทิศทางการดำเนินงาน* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กระทรวงศึกษาธิการ.
- Childs, S. R. (2013). **Impact of The Student Support Service/Trio Programming on
Persistence and Academic Achievement**. The Graduate College of Bowling
Green State University, Ohio, U.S.
- Hardwicke, S. B. (2006). *An Analysis of Student Assistance Program Outcome*.
Virginia Polytechnic Institute and State University, Virginia, U.S.
- Harold Koontz. (1984). *Management*. 8th printing. McGraw-Hill.
- Kosse, (2007). *S. Integrity of SAT Interventions: Relationship of Components to
Student +- Outcomes*. *Dissertation Abstracts International*.
- Sorochan, R. V. (2011). **Factor Influencing Overall Success of Student at Risk. (Master's
Thesis)**. Royal Road University, Victoria, Canada.
- Walton, C. (2007). *The Effectiveness of using a Student Monitoring System to Improve
a School District's State Test Scores*. *Dissertation Abstracts International*.